

ENERJİ YÖNETİMİ STANDARDİZASYONU- ISO 50001

Hatice BEKTAŞ
Çevre Yük. Mühendisi
hbektas@tse.org.tr

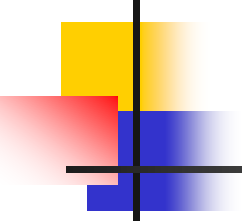

Türk Standardları Enstitüsü(TSE)

- Türk Standardları Enstitüsü, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliđi (TOBB) bünyesinde 16 Ekim 1954 tarihinde kurularak çalışmalarına başlamıştır.
- TSE, her türlü madde ve mamüller ile usul ve hizmet standartlarını yapmak amacıyla 18.11.1960 tarih ve 132 sayılı kanunla görevlendirilmiştir.

Standardizasyon ile ilgili görevler

- Her türlü standartları hazırlamak veya hazırlatmak;
- Enstitü bünyesinde veya dışarıda hazırlanan standartları **yeterli** ve uygun bulunduğu takdirde Türk Standardları olarak kabul etmek;
- Kabul edilen standartları yayımlamak ve ihtiyari olarak uygulanmalarını teşvik etmek,

-
-
- Standardlar konusunda her türlü ilmi ve teknik incelemelerle araştırmalarda bulunmak, yabancı ölkelerdeki benzeri çalışmaları takip etmek, milletlerarası ve yabancı standard kurumları ile ilişkiler kurmak ve bunlarla işbirliğinde bulunmak;
 - Ülkemizde standard kavramını yerleştirmek ve geliştirmek için personel yetiştirmek ve bu maksatla eğitim ve seminerler düzenlemek.

Türk Standardları Enstitüsü-Faaliyet alanları

AYNA KOMİTELER

Ayna Komiteler

Mirror Technical Committees (MTC)

- ISO, IEC, CEN ve CENELEC teknik komitelerinin ulusal yansımaları olan komiteler ayna komitelerdir.
(Mirror technical committees-MTC)

Ayna Komiteler - Kurulma amaçları

- Ulusal, bölgesel veya uluslararası standard hazırlama faaliyetlerine ilgili tüm tarafların (özel sektör, kamu, üniversite, sivil toplum örgütleri) aktif katılımını sağlamak,
- Standard hazırlama faaliyetleri konusunda tüm ilgilileri bilgilendirmek,
- Ulusal görüşünün uluslararası ve bölgesel standartlarda yer almasını sağlamak,

Ayna Komiteler - Kuruluşu

Ayna komiteler;

- Sektör talebi
- Ülke ve kamu menfaati göz önünde bulundurularak ilgili taraflara TSE daveti ile

kurulur.

Ayna Komiteler- Üyelik

- Ayna komite üye adayları; temsil ettikleri kuruluşun resmi talep yazısı ile birlikte "Ayna Komite Üye Bilgi Formunu" Standard Hazırlama Merkezi Başkanlığı'na iletirler ve onayı müteakip görevlerine başlarlar.
- Komite, çalışmaya başlamasından sonra da üye kabul edebilir.
- Ayna komiteler en az 3 farklı kuruluşun üyelerinin katılımı ile oluşturulur.
- Komite Başkanı ve Başkan vekili üyeler tarafından belirlenir ve atama TSE tarafından yapılır.

Ayna Komiteler - Amacı

- Ulusal görüşün uluslararası ve bölgesel standartlarda yer almasını sağlamak,
- Özel sektör, Üniversite, Kamu Kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütleri temsilcilerinin çalışmalarda yer alması esastır.

Ayna Komiteler - Görevleri

- Ulusal, uluslararası ve bölgesel standardizasyon çalışmalarını takip etmek,
- Uluslararası (ISO,IEC) ve bölgesel (CEN,CENELEC) teknik komite tasarıları için ülke görüşünü oluşturmak,
- ISO, IEC, CEN, CENELEC teknik komitelerine ait tüm toplantılara gerektiğinde katılım sağlamak
- ISO, IEC, CEN, CENELEC'in bazı teknik komitelerinin sektör menfaatleri doğrultusunda sekreteryalık sorumluluğunu üstlenmek,
- Ulusal standard hazırlama çalışmalarına katılmak ve gerektiğinde bizzat standardı hazırlamak,

Ayna Komiteler - Üye Özellikleri

- İlgili konuda uzman;
- Çalışmaları takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilgisi olan;
- Standardizasyon konusunda bilgi birikimine sahip veya verilecek eğitimlere katılan;
- Uluslararası standardizasyon çalışmalarında iyi ilişkiler geliştirebilecek iletişim becerisine sahip;
- Diğer ülke uzmanları ile işbirliği ortamını tesis edecek anlayış ve yapıda, temsil ettiği sektörü iyi tanıyan ve sektör tarafından iyi tanınan;
- Ayna komite çalışmalarına zaman ayırabilecek, toplantılara katılabilecek kişiler

üye olabilir.

Ayna Komiteler - Üyelik avantajları

- Konu ile ilgili tüm dokümanlara ulaşma imkanını,
- Uluslararası toplantılara katılma hakkını,
- Uluslararası standartların hazırlanmasına katkı sağlayarak temsil edilen kuruluşun uluslararası platformda tanınırlığı artırmayı,
- Teknik bilgi, uzmanlık ve deneyimin diğer yerli ve yabancı uzmanlar ile paylaşma ve fikir alışverişinde bulunma fırsatını,
- Uluslararası ve Avrupa düzeyinde gelişme ve yenilikleri izleyebilmeyi
- Uzmanlığın uluslararası ve ulusal anlamda geçerliliği olan teknik dokümanlara aktarılması yoluyla mesleki tatmini sağlar.

Enerji Yönetimi Ayna Komitesi

MTC 108

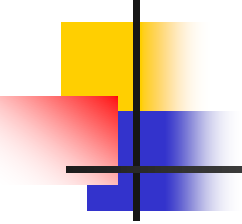
MTC 108 “Enerji Yönetimi”

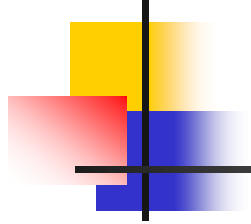
- **ISO/PC 242** çalışmalarını takip etmek ve bunlara dahil olmak amacıyla Enstitümüz koordinasyonunda MTC 108 “Enerji Yönetimi” Ayna Komitesi kurulmuştur.
- MTC 108 Ayna Komitesi kamu idaresi, özel sektör, sivil toplum örgütleri ve üniversite temsilcilerinden oluşmuştur.
- Şu anda toplam **21** üyesi vardır, EİE tarafından başkanlığı yürütülmektedir.

ISO/PC 242

“Project Committee: Energy Management”

- Uluslar arası Standardlar Teşkilatı, ISO/PC 242 komitesi tarafından ISO 50001 “Energy management systems - Requirements with guidance for use” standardı hazırlanmaktadır.
- ISO 50001 Uluslar arası standard son taslak (ISO/FDIS 50001) aşamasındadır ve oylamaya sunulmuştur. Son görüş tarihi: 28 Mayıs 2011
- Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü-UNIDO da ISO/PC 242 komitesinin irtibat kuruluşu statüsündedir.

-
-
- MTC 108 Ayna Komitesi ISO 50001 standardına “ülke görüşü” oluşturmak üzere üyeleri ile iki toplantı yapmıştır:
 - 24 Ağustos 2010
 - 15 Temmuz 2010
 - Standardın 2011 yılı 3. çeyreğinde yayınlanması planlanmaktadır.

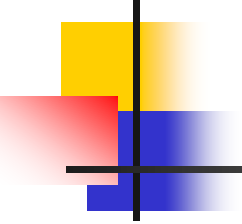

ISO 50001 ENERJİ YÖNETİM SİSTEMLERİ- ŞARTLAR VE KULLANIM KILAVUZU

ISO 50001'in Amacı

- Kuruluşların enerji verimliliği, kullanımı, tüketimi ve yoğunluğunu içeren enerji performansını geliştirmek için gerekli sistemleri ve prosesleri kurmalarına yardımcı olmaktır.
- Bu standardın uygulanması, enerjinin sistematik yönetimi, enerji maliyetlerinde, sera gazı emisyonlarında ve diğer çevre etkilerinde azalmaya yol açacaktır.

-
-
- Bu standard bir enerji yönetim sisteminin (EYS) şartlarını belirler. Kuruluş için bu şartlar;

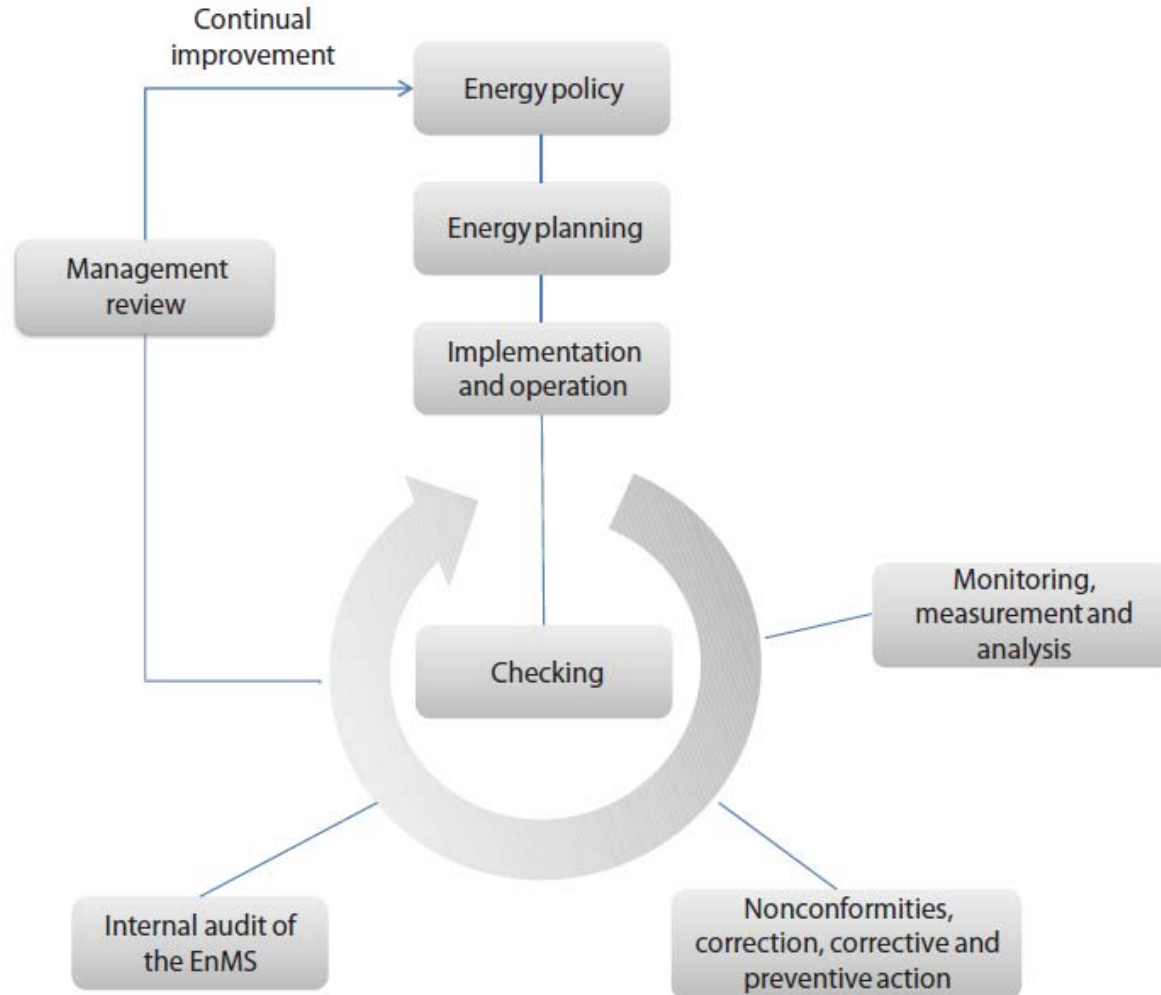
Yasal şartları ve önemli enerji kullanımına ait bilgiyi göz önüne alarak

- enerji politikası geliştirmek ve uygulamak,
- amaçlar, hedefler ve faaliyet planları oluşturmak.

ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ NE SAĞLAR?

- Yönetim uygulamalarına enerji verimliliğini entegre etmek için bir çerçeve,
- Mevcut enerji-tüketen varlıklarında daha iyi kullanım sağlamak,
- Enerji yoğunluğu iyileştirmelerini kıyaslama, ölçme, dokümantasyon ve raporlama ve bunların sera gazı emisyonları azaltım etkisi tahmini,
- Şeffaflık ve enerji kaynaklarının yönetiminde iletişim,
- Enerji yönetimi en-iyi-uygulamaları ve iyi-enerji- yönetimi-davranışları,
- Yeni enerji-verimli teknolojilerin uygulanmasını değerlendirmek ve öncelik vermek,
- Tedarik zincirinde enerji verimliliğini teşvik etmek için bir çerçeve,
- Sera gazı emisyonu azaltım projeleri bağlamında enerji yönetiminin geliştirilmesi

ISO 50001 standardı için EYS modeli

ISO 50001 Terimler

3.5 Enerji

Elektrik, yakıt, buhar, sıkıştırılmış hava, yenilenebilirler ve diğer benzer araçlar.

3.6 Enerji referans çizgisi (energy baseline)

Enerji performansının karşılaştırılmasına temel sağlayan nicel referans.

3.7 Enerji tüketimi (energy consumption)

Kullanılan enerji miktarı

3.14 Enerjinin gözden geçirilmesi (energy review)

İyileşme için fırsatların tespitini sağlayan veri ve diğer bilgilere dayanan kuruluşun enerji performansının durumunun belirlenmesi.

3.10 Enerji yönetimi takımı (energy management team)

Enerji yönetim sistemi faaliyetlerinin etkin uygulanması ve enerji performans iyileştirmelerinin yaygınlaştırılmasından sorumlu kişi(ler).

CEN-Avrupa Standardizasyon Komitesi

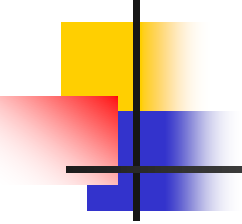
- MTC 108 Ayna Komitesi üyelerine enerji verimliliği ve yönetimi ile ilgili CEN'in yaptığı çalışmalar ve Avrupa'daki gelişmeler yurtdışı ile eş zamanlı iletilmektedir.

TS EN 16001 Enerji Yönetim Sistemi

- **EN 16001:2009** "Energy management Systems - Requirements with Guidance for Use" standardı, CEN/CLC/JWG 3 "Enerji Yönetimi ve İlgili Servisler- Genel Şartlar ve Nitelendirme Prosedürleri" komitesi tarafından yayınlanmıştır.
- **TS EN 16001** Enstitümüzce Ocak 2010'da adapte Standard olarak uyumlaştırılmıştır.
- **TS EN 16001** "Enerji Yönetim Sistemleri-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar" standardı TSE Mühendislik Hizmetleri İhtisas Grubu tarafından tercümesi yapılarak Temmuz 2010'da yayınlanmıştır.

TS EN 16001 ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ ÇALIŞMALARI

- ❖ Enstitümüz, TS EN 16001 Enerji Yönetim Sistemi belgelendirme için hazırlık çalışmalarına 2009 yılı içerisinde başlamıştır.
- ❖ Bu alanda sistem belgelendirme hizmeti verebilmek için gerekli insan kaynağı, dokümantasyon, planlama çalışmaları gerçekleştirilmiş olup, Temmuz 2010 itibariyle TS EN 16001:2009 Enerji Yönetim Sistemi belgelendirme hizmetimiz başlamıştır.

-
-
- 01 Mart 2011 itibariyle, Enstitümüzden TS EN 16001 belgeli 7 Kuruluşumuz bulunmaktadır.

Belgelerin sektörlere göre dağılımı;

Gıda	2
Seramik	2
Demir-çelik	1
Ambalaj	1
Mobilya	1

TS EN 16001 ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİNE EĞİTİM ÇALIŞMALARIMIZ

- ◆ Kuruluşların etkin bir Enerji Yönetim Sistemi kurması ve yürütmesi için ihtiyaç duyabilecekleri
- ◆ TS EN 16001 Enerji Yönetim Sistemi Temel Eğitimi
- ◆ TS EN 16001 Enerji Yönetim Sistemi Dokümantasyon Eğitimi
- ◆ TS EN 16001 Enerji Yönetim Sistemi İç Tetkikçi Eğitimi

sağlanmaktadır.

İLGİNİZE TEŞEKKÜR EDERİM

HATİCE BEKTAŞ

hbektas@tse.org.tr

0 312 416 63 63

TSE

Standard Hazırlama Merkezi Başkanlığı